

NATJEČAJ ZA SUDJELOVANJE NA GRUPNOJ ŽIRIRANOJ IZLOŽBI ILUSTRACIJA

„GORKA SLIKA“

Vrijeme održavanja: **25.03.-20.04.2024.**

Mjesto održavanja: **Udruga Artoratorij u Vrbovcu**

Nositelj i organizator izložbe: **Udruga Artoratorij**

Autorica koncepcije izložbe: **Tina Rajić, povjesničarka umjetnosti i muzeologinja**

Patnje čeliče duhove kao mačevanje tijelo.

-Marija Jurić Zagorka, Gordana kraljica Hrvata

Pozivamo mlade umjetnike/ce **do 35 godina starosti** da se prijave na natječaj za izlaganje na grupnoj žiriranoj izložbi ilustracija "Gorka slika" u organizaciji Udruge Artoratorij. Inspirirajte se životom jedne od najčitanijih književnica, prve profesionalne političke novinarkе i pionirke feminizma u Hrvatskoj, Vrbovčanke Marije Jurić Zagorke i stvorite ilustracije koje prenose atmosferu gorčine, ogorčenosti, tuge ili bijesa.

Namjera je kroz prizmu Zagorkinog lika i djela, njenog izazovnog životnog puta i iznimnog književnog i novinarskog opusa pozvati umjetnike/ce da inspirirani navedenim stvore **ilustracije** uz napomenu da im to bude **tek polazišna točka za vlastitu likovnu interpretaciju**. Otvorenje izložbe je planirano u ožujku 2024. u prostoru Udruge Artoratorij u Vrbovcu.

Ova izložba predstavlja drugo izdanje skupne izložbe posvećene Mariji Jurić Zagorki, a s ciljem prezentacije mladih suvremenih umjetnica i umjetnika. Prva u nizu takvih izložbi je bila uspješno provedena skupna žirirana izložba „Iskra“ inspirirana opusom vrbovečke književnice i prevoditeljice Štefe Iskre Kršnjavi 2022. godine, a zatim i skupna izložba „Gorka slika“ koja se održala u ožujku 2023. godine. Ovoga puta, ponovno, kroz isti koncept i naziv grupne izložbe, tražimo najbolje **'gorke' ilustracije**.

Natječaj i izložba se **konceptijski naslanjaju na natječaj „Za najbolju Gorku priču“** čija je idejna začetnica Irena Skopljak Barić, a u organizaciji Narodne knjižnice Vrbovec; nastojeći povezati književnost i likovnu umjetnost kroz lik M. J. Zagorke i motiv gorčine.

O Zagorki..

Marija Jurić, krsnim imenom Mariana, rođena je 2. ožujka 1873. u plemićkoj kuriji Negovec u blizini Vrbovca, kao kći Josipe rođ. Domin i Ivana Jurića, kasatora dobra Negovec u posjedu Ivana grofa Erdödyja, Marijina krsnog kuma. Unatoč tome što je bila natprosječno darovito dijete, te pisala odmalena i pokretala učeničke novine, roditelji joj nisu omogućili daljnje školovanje (u Švicarskoj, što je o svom trošku predlagao Rauch) već su je maloljetnu udali i poslali u Mađarsku. Brak, u kojem je pretrpjela nervni slom, razvrgnula je tri godine kasnije bijegom od muža u Zagreb, gdje mukotrpno započinje novinarsku karijeru, tada neuobičajenu za žene. Odbija roditeljsku skrb i postavši punoljetnom odlučuje se za samostalan i neovisan život u kojem će se izdržavati isključivo vlastitim pisanjem.

Radi u redakciji *Obzora*, uglednih zagrebačkih dnevnih novina. Napreduje od anonimne reporterke do europski afirmirane političke novinarka koja izvještava o svim važnijim političkim zbivanjima u regiji. Također piše romane sa suvremenom tematikom (*Roblje*, Vladko Šaretić), jednočinke za amaterske kazališne družine, pripovijetke i humoreske te polemičke tekstove u kojima se zalaže za ravnopravnost spolova (polemika s A. G. Matošem, 1909.) i za ženska prava (pravo na obrazovanje, na profesiju, na imovinu i žensko pravo glasa). Tekstove objavljuje pod različitim, često i muškim pseudonimima (Jurica Zagorski, Petrica Kerempuh, Iglica), a najpoznatiji pseudonim Zagorka izabire zbog ljubavi prema ljudima iz hrvatskog puka, s čijim se životnim teškoćama solidarizirala od najranijeg djetinjstva, unatoč tome što je potjecala iz imućne obitelji. Također, iz ljubavi prema materinskom hrvatskom, a na nagovor i pod pokroviteljstvom biskupa Josipa Jurja Strossmayera, počinje oko 1910. pisati povijesne romane privlačne širokoj čitalačkoj publici. U zagrebačkim, bečkim i budimpeštanskim arhivima istražuje dokumentarnu građu na čijim temeljima, obilno se služeći literarnom imaginacijom, gradi uzbudljive zaplete i priče, s bogatom galerijom romanesknih likova, među kojima su žene važni povijesni akteri. Postajući hrvatskim spisateljskim i čitalačkim fenomenom uskoro dobiva nadimke iz naroda: «grička vila» (nakon izlaska Gričke vještice) i «kraljica Hrvata» (nakon Gordane). No, za života, kritika joj nije bila sklona. Ignorirajući i spisateljski i čitalački fenomen, literarni moćnici te romane proglašavaju «trivijalnom šund literaturom», a nju zaobilaze u književnim pregledima, čitankama i antologijama.

Tridesetih godina, aktivno se vraćajući novinarstvu i feminističkom angažmanu, Zagorka samostalno pokreće i uređuje časopise *Ženski list* i *Hrvaticu* te supotpisuje osnivanje Društva hrvatskih književnica. Uspostavom NDH, ustaše zabranjuju *Hrvaticu*, a njoj plijene imovinu. Ostavši bez sredstava za život pokušala je samoubojstvo. Kraj rata dočekala je u Zagrebu (na adresi Dolac 8) uz financijsku pomoć i skrb vjernih čitatelja.

Pedesetih godina, iako u poodmakloj životnoj dobi i narušena zdravlja, Zagorka intenzivno nastavlja angažman za ravnopravni status žene u društvu, držeći brojna predavanja u zemlji. To «širenje feminizma i borba za emancipaciju žene» pribavljaju joj podsmjeh i neprijateljstvo tadašnjih muških kolega (kao početkom stoljeća konzervativnih Mazzure i Matoša, a tridesetih lijevo orijentiranih pisaca oko Krleže), koji joj pridaju ružne epitete, proglašavaju luđakinjom i 'muškobanjastom babom'.

Do šire društvene prepoznatljivosti Zagorkina djela i njezina mjesta u hrvatskoj kulturi dolazi tek postupno u drugoj polovici 20. stoljeća.

Više u: Slavica Jakobović-Fribec, [Biografija, Marija Jurić Zagorka](#) + Kratki animirani film o Zagorkinom životu: Paula Skelin i Luka Čižmak, [„Strašne žene: Marija Jurić Zagorka - Od ideala revolucionarka“](#) | *WoW, Voxfeminae*, 2021.

U Zagorkinom životu te njenom književnom, novinarskom i feminističkom djelovanju moguće je prepoznati motive i atmosferu **ogorčenosti, gorčine, tuge, samoće, bijesa i čežnje** koji bi mogli biti inspirativni umjetnicama/ima za likovno stvaranje. Autori/ce su pozvani/e da na slobodan način tumače Zagorkin život i/ili djelovanje te da im to bude samo polazišna točka i inspiracija za stvaranje vlastitih likovnih djela sa spomenutim motivima i atmosferom, a koja ne trebaju sadržavati doslovne reference na Zagorkin lik i djelo. Izložba je zamišljena kao zbir likovnih radova **u formi ilustracije**, nastalih različitim tehnikama i stilovima.

Po završetku natječaja za sudjelovanje na grupnoj žiriranoj izložbi inspiriranoj životom i stvaralaštvom književnice Marije Jurić Zagorka s motivom gorčine, ogorčenosti, tuge, samoće, bijesa, čežnje i sl. , stručni žiri u sastavu: povjesničarka umjetnosti i muzeologinja Tina Rajić, slikarica Verena Jakuš, kipar i profesor likovne kulture Ivan Mak i profesorica likovne kulture Sanja Tarandek selektirati će radove za izložbu.

Propozicije natječaja / uvjeti za autore/ice koji se prijavljuju za sudjelovanje na grupnoj žiriranoj izložbi ilustracija „Gorka slika“:

na natječaj se mogu prijaviti **vizualne autorice i autori do 35 godina starosti**

- pojedini autor/ica može prijaviti **maksimalno 3 rada**
- mogu se prijaviti **ilustracije, nastale različitim tehnikama i stilovima**
- **PRIJAVA OBAVEZNO MORA SADRŽAVATI:**

1. ISPUNJENU PRIJAVNICU ([Preuzmi](#))

-ime i prezime prijavitelja, adresu, kontakt telefon i e-mail

– **kratki opisni profesionalni životopis** (datum i mjesto rođenja, obrazovanje, popis samostalnih i skupnih izložbi, nagrade, priznanja...)

– **pojedini autor/ica može prijaviti do maksimalno 3 rada/ilustracije**

– **idejni opis/koncept svakog prijavljenog rada** (obrazložiti kako rad odgovara na temu natječaja)

– **tehničke podatke o svakom prijavljenom radu** (naziv rada, dimenzije, medij/tehnika, godina nastanka)

2. VIZUALNI MATERIJAL – kvalitetne fotografije u jpeg formatu prijavljenog rada/radova (u kvalitetnoj rezoluciji, već pripremljenoj za tisak – 300dpi), veće formate poslati putem <https://wetransfer.com/> ili <https://www.filemail.com/>

– ukoliko je potrebno, uz svoj rad priložiti eventualni nacrt ili upute za postav kako bi adekvatno prezentirali vaš rad

PRIJAVE POSLATI OBAVEZNO NA E-MAIL ADRESU:

artoratorij@gmail.com

(ako u roku 3 dana ne dobijete potvrdu primitka Vaše prijave, pošaljite ponovno e-mail ili poruku na FB stranicu udruge)

VRIJEME TRAJANJA NATJEČAJA: 03.01.2024. – 08.03.2024.

ŽIRIRANJE:

članovi žirija za odabir radova:

Tina Rajić, kustosica izložbe, mag.hist.art, mag.museol.

Verena Jakuš, osnivačica i predsjednica Udruge Artoratorij, mag.art.

Ivan Mak, suosnivač i tajnik Udruge Artoratorij, mag.educ.art.

Sanja Tarandek, potpredsjednica Udruge Artoratorij, mag.educ.art.

OBJAVA REZULTATA NATJEČAJA: **do 11.03.2024.** na web stranici udruge Artoratorij (<https://artoratorij.hr/>) – svi prijavljeni autori bit će obaviješteni o rezultatima putem e-maila

DOSTAVA RADOVA: Izabrani autori bit će obaviješteni o načinima i rokovima dostave radova prilikom objave rezultata.

REALIZACIJA IZLOŽBE: **25.03.-20.04.2024.** u Udruzi Artoratorij u Vrbovcu.